

KY når målet

- efterfrågad kompetens när och där den behövs

Undersökning av studenter som examinerades från en KY-utbildning 2007

Titel: KY når målet - efterfrågad kompetens när och där den behövs

Utgiven av: Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning

Författare: Yvonne Thorsén, Mona Thuresson

Beställningsadress: Norra Stationsgatan 2B, 281 48 Hässleholm, www.ky.se

Copyright: Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning

Formgivning: Aktiv Kommunikation Öresund/MOLDA grafisk form, Emma Carlsson

Tryck: Hässleholms Tryckshop AB

KY når målet

- efterfrågad kompetens när och där den behövs

Undersökning av studenter som examinerades från en KY-utbildning 2007

Förord.

KY-utbildningen har aldrig visat bättre resultat än nu och yrkesutbildning i allmänhet har aldrig stått högre upp på den samhällsagenda. Och KY-utbildningen förtjänar all uppmärksamhet. Ur ett samhällsekonomiskt perspektiv kan vi konstatera att KY är en mycket lyckad satsning i syfte att nå tillväxt. Det är också uppenbart att KY-utbildningar spelar en viktig roll när det gäller att minska utanförskapet.

KY har varit en reguljär utbildningsform sedan 2002. På senare år har den utbildningsformen vunnit alltmer i popularitet hos potentiella studenter med ett ständigt ökande antal sökande per plats. De viktigaste målen med KY är att arbetslivet får rätt kompetens, i rätt volym och i rätt tid och att den KY-studerande blir attraktiv på arbetsmarknaden och får ett kvalificerat arbete inom det område man är utbildad för.

Vi har varje år utvärderat effekterna av KY-utbildningarna. Andelen studerande i jobb efter utbildningen har alltid varit hög, men på senare tid har även andelen i rätt jobb vuxit kraftigt. Hela 86 procent av dem som får jobb får det inom det område de är utbildade för. Detta är jag särskilt stolt över. Det visar att vi har lyckats med vårt uppdrag – att förse arbetslivet med specifik, efterfrågad kompetens för tillväxtens skull.

Nästa år avser regeringen att samla all eftergymnasial yrkesutbildning som inte finns på högskolan, bland annat KY, i en yrkeshögskola. Syftet är att bland annat öka statusen för yrkesutbildning, förbättra rättssäkerheten för studenterna och säkra kvaliteten i utbildningarna. Det är mycket angeläget att ta vara på det som har varit framgångsfaktorerna i KY-konceptet och som har gjort utbildningsformen till en succé. Jag tänker på att utbildningarna är efterfrågade på marknaden, att de bygger på arbetslivets medverkan och engagemang samt att en väsentlig del av utbildningstiden sker som lärande i arbete (LIA).

KY-utbildning är resultatet av ett fruktsamt trepartssamarbete mellan ett engagerat arbetsliv, duktiga utbildningsanordnare och en lyhörd myndighet.

Jag önskar dig trevlig läsning.

Hässleholm i oktober 2008

Sonja Eriksson
Generaldirektör

Sammanfattning.

Rapporten beskriver resultaten av en urvalsundersökning som genomfördes under maj månad 2008 och omfattar dem som tog en KY-examen under 2007. Effekterna av KY-utbildningen har utvärderats årligen sedan 1999 och resultaten i rapporten visar på samma goda resultat som förra årets undersökning. Nio av tio får anställning eller driver eget företag efter en kvalificerad yrkesexamen.

Det finns skillnader mellan olika utbildningsområden inom KY när det gäller hur väl studenterna lyckas på arbetsmarknaden. I årets undersökning ligger transporttjänster i topp där 96 procent av studenterna har jobb. Transporttjänster är dock ett relativt litet utbildningsområde med drygt 300 examinerade studenter under 2007. Bland de stora områdena är det ekonomi, administration och försäljning som visar på de bästa resultaten.

Målet med KY är att förse arbetslivet med specifik, efterfrågad kompetens. Ett sätt att undersöka om utbildningen träffar rätt är att mäta om de studerande arbetar inom det område de utbildats till. 86 procent av dem som arbetar gör det inom det område som utbildningen syftade till. Det går snabbt för KY-studenten att komma in i arbetslivet - mer än hälften angav att de hade arbete innan utbildningen avslutades. Av dem som var arbetslösa före KY-utbildningen har åtta av tio arbete efter avslutad utbildning. Myndigheten kan också konstatera att närmare nio av tio KY-studenter är nöjda med sin utbildning.

Nästan två tredjedelar anser att KY-utbildning var tillräcklig nivå för deras arbete. Ungefär en fjärdedel anser dock att arbetet endast kräver lägre utbildning för att kunna genomföras. Myndigheten arbetar löpande med att se till att såväl nya som befintliga KY-utbildningar håller en eftergymnasial nivå.

FAKTA

Om undersökningen.

Undersökningen genomfördes som en postenkät. Populationen omfattades av samtliga personer som examinerats från en kvalificerad yrkesutbildning under 2007, totalt 7 380 personer, varav 2 800 ingick i urvalet. 1 975 personer, 71 procent, valde att delta i undersökningen. Resultaten har räknats upp till populationsnivå, vilket innebär att uppgifterna avser alla som examinerades 2007 och inte endast de svarande. Resultatet från undersökningen presenteras uppdelat på 13 utbildningsområden som är baserade på SUN (Svensk utbildningsnomenklatur 2000).

Utvärderingen av KY-utbildning har genomförts en gång per år sedan 1999. Antalet och innehållet i frågorna har förändrats över tiden. Till 2007 års undersökning förändrades också populationen genom att endast de som examinerats från en KY-utbildning ingick vilket också innebär att en jämförelse med undersökningar före 2007 inte är möjlig.

Resultaten som presenteras i rapporten kompletteras med resultattabeller, enkätformulär samt tekniska rapporter från SCB på www.ky.se.

Kontaktpersoner för rapporten på Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning:
Margareta Landh, telefon 0451-42 673, e-post margareta.landh@ky.se
Mona Thuresson, telefon 0451-45 494, e-post mona.thuresson@ky.se

Resultat av årets undersökning.

Årets undersökning av examinerade KY-studenter bestod av sex frågor som syftade till att ta reda på:

- Hur väl KY-studenter lyckas på arbetsmarknaden,
- Hur snabbt de får jobb,
- Om de får rätt jobb samt
- Hur nöjda studenterna är med den utbildning de gått.

Undersökningen genomfördes under maj 2008 och för majoriteten av studenterna var det ungefär ett år sedan de avslutade sin KY-utbildning. KY-utbildningarna har utvärderats i årliga undersökningar sedan 1999. Undersökningsmetoden har förändrats under åren, men resultaten från förra årets undersökning av dem som examinerades under 2006 är jämförbara med årets undersökning. Förändringarna i resultaten tyder på att KY har förbättrats under senare tid, både vad gäller antal i arbete och träffsäkerheten. Med träffsäkerhet menar vi att studenterna fått jobb inom det område som utbildningen syftade till.

Nio av tio får anställning eller driver eget företag

Nio av tio (89 procent) av studenterna hade anställning eller drev eget företag efter genomförd KY-utbildning. Det är samma höga andel som förra året. Jämfört med förra årets undersökning har arbetslösheten hos studenterna *före* påbörjad KY-utbildning ökat från 11 till 14 procent. Arbetslösheten *efter* avslutad utbildning har ökat från fyra till fem procent jämfört med förra året. Detta sämre utgångsläge för studenterna jämfört med året innan har alltså inte fått något större genomslag i resultatet av avslutad KY-utbildning.

Andelen examinerade KY-studenter som går vidare till andra studier har gradvis minskat sedan starten. I årets undersökning angav fyra procent att de studerade vid undersökningstillfället mot fem procent året innan.

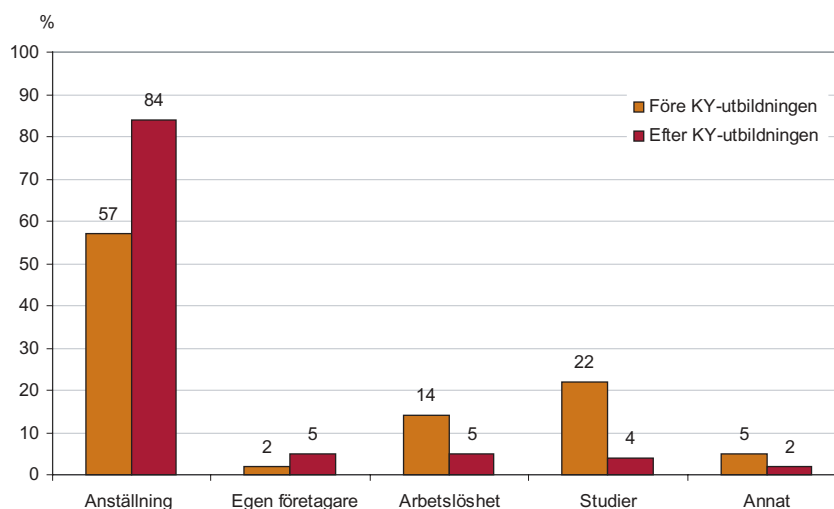

Diagram 1. Huvudsaklig sysselsättning före och efter KY-utbildning.

Hur väl studenten lyckas med att få arbete efter avslutad KY-utbildning beror i huvudsak på inom vilket utbildningsområde man valt att studera, inte på kön eller ålder. Diagram 2 visar

hur stor andel examinerade studenter som har anställning eller driver eget företag, fördelat på utbildningsområde. I topp ligger transporttjänster följt av gruppen övrigt och samhällsbyggnad och byggteknik. Transporttjänster samt samhällsbyggnad och byggteknik är två områden med tydliga yrkesroller som under flera år har hört till de mest framgångsrika inom KY. Det finns även tre små utbildningsområden – pedagogik, journalistik och information samt juridik – med för få individer för att kunna dra några slutsatser av resultaten. De ingår dock i totalsiffrorna för undersökningen.

De största skillnaderna mellan årets och förra årets undersökning är rangordningen mellan utbildningsområdena. Friskvård och kroppsvård har sjunkit från att ligga på delad förstaplats till att vara trea från botten. Säkerhetstjänster har dalat något medan lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske har förbättrat sina resultat från förra årets undersökning. Miljövård och miljöskydd samt produktdesign och medieproduktion ligger fortfarande i botten när det gäller andel i arbete efter avslutad KY-utbildning.

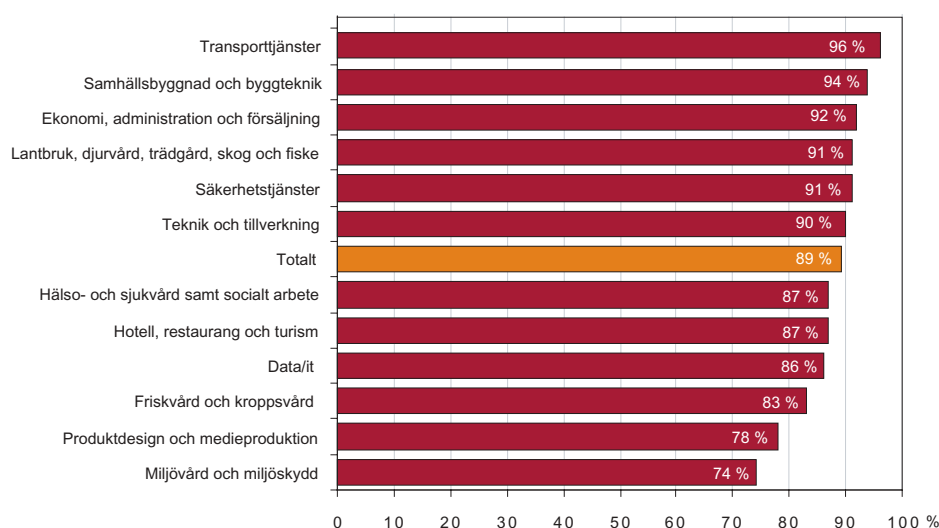

Diagram 2. Andel som har arbete eller driver eget företag efter avslutad KY-utbildning.

Snabbt in i arbetslivet.

I undersökningen angav mer än hälften att de redan hade arbete när utbildningen avslutades och en tredjedel fick arbete inom en månad efter avslutad utbildning. Endast två procent angav att det hade tagit längre än sju månader att få jobb efter KY-utbildningen. Tidigare undersökningar visar att det är ovanligt att studenterna går tillbaka till samma arbetsgivare som de hade innan de påbörjade sin KY-utbildning. I förra årets undersökning visade det sig att åtta av tio som hade arbete innan påbörjad KY-utbildning hade bytt arbetsgivare efter avslutad utbildning. Den höga andel som redan har arbete vid utbildningens slut beror därför troligtvis på att studenterna har mycket lätt att hitta ett nytt, mer kvalificerat, arbete.

Förra året hade 34 procent fått arbete redan före avslutad utbildning. I år har denna siffra stigit till hela 53 procent. Att studenterna i stor utsträckning fått jobb så fort beror säkerligen även på den senaste tidens högkonjunktur. Det är ändå värt att notera att andelen som har jobb då de avslutar sin utbildning har stigit med 19 procentenheter på ett år.

Träffsäkerheten ökar - jobben motsvarar utbildningen.

Knappt två tredjedelar av studenterna anger att deras arbete ligger helt inom det område utbildningen syftade till och 22 procent anser att arbetet till viss del är inom rätt område. Sammanlagt har alltså 86 procent fått ett arbete, helt eller till viss del, inom det område som KY-utbildningen var inriktad mot. Detta tyder på att KY i hög grad träffar rätt, det vill säga studenterna får just den kompetens som är efterfrågad på arbetsmarknaden och att de omgående efter utbildningens slut kan få ett jobb inom det yrke de har utbildning för.

KY-myndigheten har under de senaste åren aktivt satsat på att förbättra omvärldsbevakningen för att kunna välja ut de utbildningar som leder till de mest efterfrågade kompetenserna på arbetsmarknaden. Andelen som anger att de har ett arbete som är helt eller till största delen i linje med deras KY-utbildning har ökat från 55 procent till 64 procent mellan dem som examinerats 2006 och 2007. Utvecklingen går alltså åt rätt håll - KY-utbildningarna finns när och där de behövs.

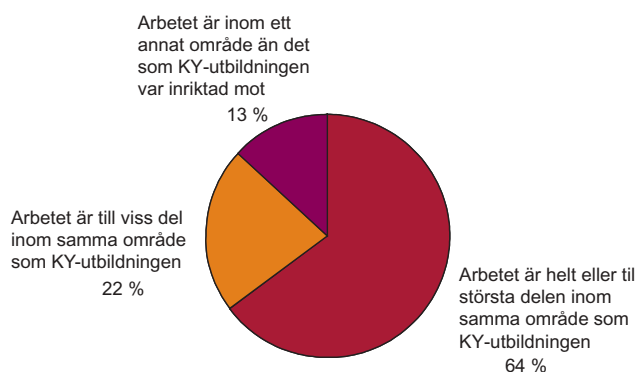

Diagram 3. Överensstämmelse mellan nuvarande arbete och KY-utbildning.

Arbete som motsvarar nivån på utbildningen.

KY är utbildning på eftergymnasial nivå och 62 procent, anser att KY-utbildning var tillräcklig nivå för deras arbete. Detta pekar på att KY fyller en viktig roll i utbildningssystemet i Sverige. Ungefär en fjärdedel anser dock att arbetet endast kräver lägre utbildning för att kunna genomföras. Inom till exempel området hotell, turism och restaurang har studenterna ofta arbete på lägre nivå än vad de utbildat sig till.

Andelen som anger att KY-utbildning är rätt nivå för deras arbete har ökat från 56 till 62 procent jämfört med förra årets undersökning. En anledning till detta kan vara att kännedomen om KY har ökat och att arbetsgivare allt mer efterfrågar studenter med KY-kompetens. Myndigheten arbetar löpande med att såväl nya som befintliga KY-utbildningar håller en eftergymnasial nivå.

I den här frågan är det även viktigt att reflektera över hur studenternas arbetsgivare ser på nivån på arbetet. Det är möjligt att arbetsgivarna har en annan syn på nivån på arbetet än vad arbetstagaren har.

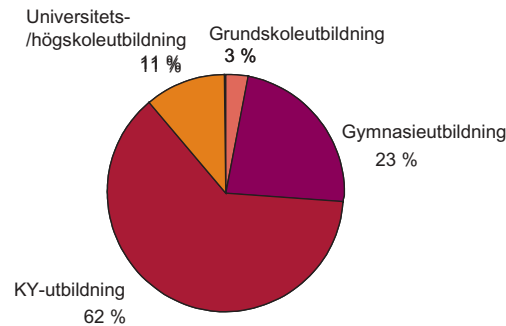

Diagram 4. Tillräcklig nivå för nuvarande arbete.

Studenterna är nöjda med sin utbildning.

Nästan nio av tio svarar att de är mycket eller ganska nöjda med sin KY-utbildning. Hur nöjda studenterna är skiljer sig åt mellan utbildningsområden, men totalt sett stämmer siffrorna överens med förra årets undersökning. Mest nöjda är studenter inom hälso- och sjukvård samt socialt arbete. Mest missnöjda är studenter inom produktdesign och medieproduktion.

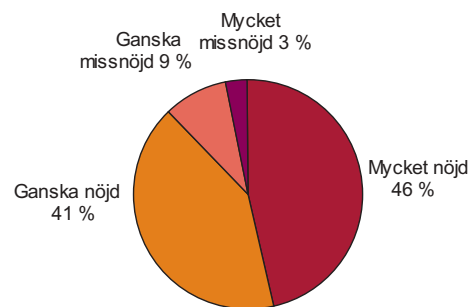

Diagram 5. Är du nöjd eller missnöjd med din KY-utbildning?

Från arbetslöshet till jobb.

KY spelar en viktig roll när det gäller att minska utanförskapet. Det är uppenbart om man tittar på hur det går för dem som var arbetslösa innan de påbörjade en KY-utbildning. Åtta av tio av dessa personer hade anställning eller drev eget företag efter avslutad utbildning.

Av dem som var arbetslösa efter avslutad KY-utbildning angav ändå en så stor andel som 72 procent att de var mycket eller ganska nöjda med sin utbildning. Det kan tyda på att studenterna har god förhoppning om att få ett arbete inom sin utbildningsinriktning eller möjligtvis att några har haft kortare anställningar, men sedan blivit arbetslösa under året som gått efter examen.

Stora skillnader mellan utbildningsområden.

KY utbildar yrkeskunniga personer inom mycket skiftande sektorer. Det pågår en ständig förändring i utbudet av utbildningar för att på bästa sätt motsvara arbetsmarknadens efterfrågan.

Volymen på de olika utbildningsområdena inom KY varierar mellan olika år beroende på hur stora anslag myndigheten får, vilka ansökningar om att starta utbildning som lämnas in från utbildningsanordnare samt hur myndigheten bedömer efterfrågan på arbetsmarknaden inom de olika områdena.

Här lyfts de utbildningsområden fram som har flest examinerade studenter inom KY under 2007. De mindre utbildningsområdena redovisas för sig i slutet. Det finns även ett fåtal områden inom KY - pedagogik, journalistik och information samt juridik - med för få individer för att kunna dra några slutsatser av resultaten. De ingår dock i totalsiffrorna för undersökningen.

Ekonomi, administration och försäljning

Inom området ekonomi, administration och försäljning ryms bland annat utbildningar inom inköp och flödeslogistik, distribution, redovisningsekonomi och kvalificerad försäljning. Till gruppen hör också utbildningar inom butiksledning, projektledning samt vissa entreprenörsutbildningar.

Könsfördelningen är ojämn med en övervägande majoritet kvinnor, 71 procent mot 29 procent män. Under 2007 examinerades 1 957 studenter på utbildningar inom ekonomi, administration och försäljning. KY-konceptet står sig särskilt väl vad det gäller att utbilda kvalificerade säljare. Studenter på dessa utbildningar är mycket eftertraktade i arbetslivet.

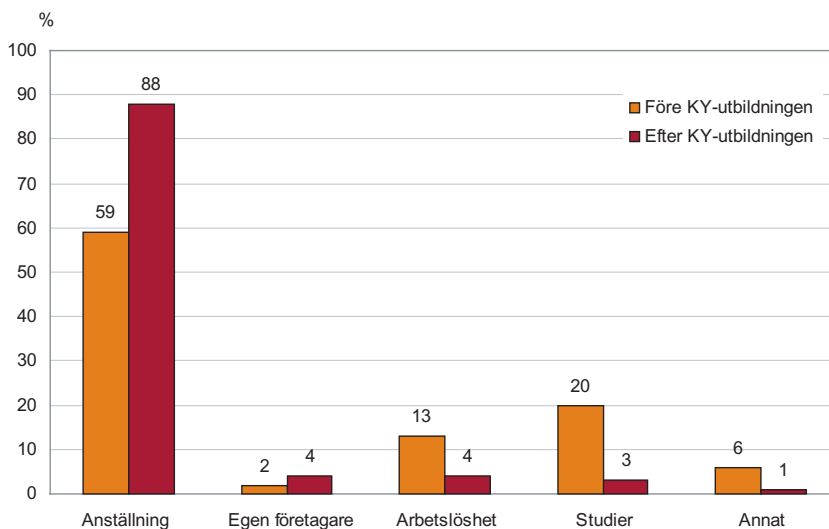

Diagram 6 a. Huvudsaklig sysselsättning före och efter KY-utbildning inom ekonomi, administration och försäljning.

Ekonomiområdet är ett av de stora områden inom KY som är mest framgångsrikt sett till hur många som får jobb efter avslutad utbildning. Nio av tio studenter har anställning eller driver eget företag efter avslutad KY-utbildning. Det går även snabbt för studenterna att få jobb, mer än åtta av tio har jobb inom en månad efter avslutad utbildning. Få studenter går vidare till andra utbildningar efter avslutad KY-utbildning. Det beror sannolikt på att de har fått den kompetens som arbetsmarknaden efterfrågar.

Att gå en KY-utbildning med inriktning mot ekonomi, administration och försäljning, är ett mycket effektivt sätt att komma ur arbetslöshet. I gruppen som var arbetslösa före påbörjad KY-utbildning hade nio av tio fått ett arbete efter avslutad utbildning. Nio av tio studenter som gått en utbildning inom området är nöjda med sin utbildning.

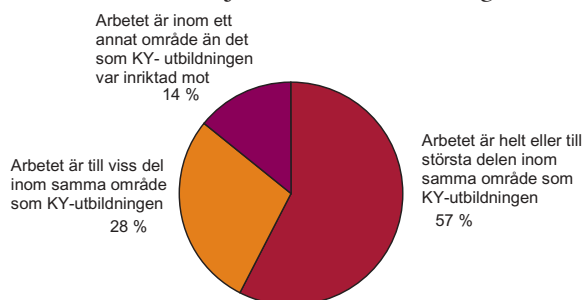

Diagram 6 b. Överensstämmelse mellan nuvarande arbete och KY-utbildning inom ekonomi, administration och försäljning.

De som går en KY-utbildning inom ekonomi, administration och försäljning får i hög utsträckning jobb inom det område de är utbildade till. Däremot är det en fjärdedel som anger att gymnasieutbildning hade räckt för deras arbete.

Hälso- och sjukvård samt socialt arbete

Inom KY finns utbildningar i omvårdnad och socialt arbete med inriktning mot äldre, missbruk, kriminalvård och psykiatri. Området rymmer även ett antal tekniska vårdutbildningar, exempelvis inom laboratorieteknik och ortopedteknik. 1 209 studenter examinerades 2007 och av dessa var andelen män 14 procent.

Utbildningarna inom hälso- och sjukvård samt socialt arbete lyckas mycket väl med att försörja arbetsmarknaden med kompetent personal. 87 procent av de studerande får jobb efter avslutad utbildning, endast 3 procent går vidare till andra utbildningar. Utbildningarna lyckas mycket väl med att utbilda personal med rätt kompetens - nio av tio arbetar helt eller till viss del inom det område som utbildningen avsåg. Däremot är arbetslösheten högre än önskvärt.

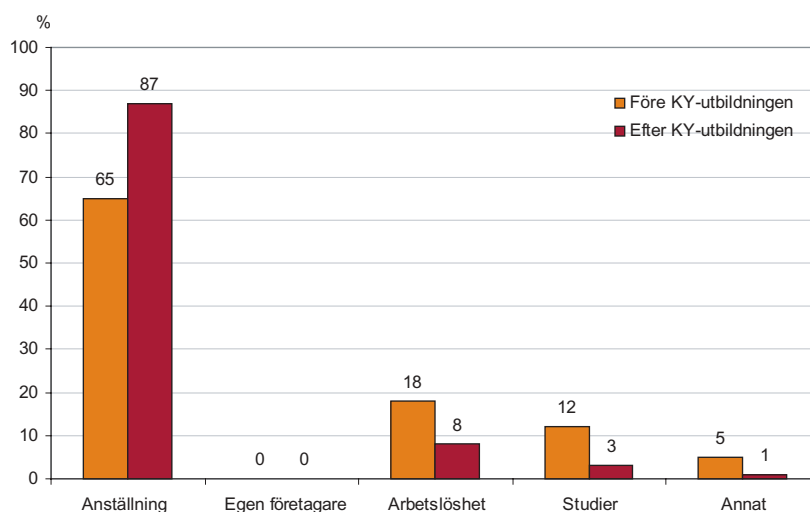

Diagram 7 a. Huvudsaklig sysselsättning innan och efter KY-utbildning inom hälso- och sjukvård samt socialt arbete.

Två tredjedelar anger att KY är rätt nivå för det arbete som de utför. Till hälso- och sjukvård

samt socialt arbete hör de utbildningar där det går allra snabbast för studenterna att få jobb, 85 procent av studenterna hade jobb inom en månad efter avslutad utbildning.

Inom området finns en hög andel kompetenshöjande utbildningar som riktar sig till personer som redan arbetar inom vårdsektorn. Det kan förklara den höga andel studenter som anger att de hade arbete innan påbörjad KY-utbildning. Studenter inom hälso- och sjukvård samt socialt arbete får i hög grad arbete inom det område de är utbildade till.

Diagram 7 b. Överensstämmelse mellan nuvarande arbete och KY-utbildning inom hälso- och sjukvård samt socialt arbete.

KY-examen inom hälso- och sjukvård samt socialt arbete är också ett mycket effektivt sätt att komma ur arbetslöshet. Av dem som var arbetslösa innan påbörjad utbildning fick 82 procent jobb. De goda resultat som utbildningarna visar på är troligen ett bidragande skäl till att nio av tio är mycket eller ganska nöjda med sin utbildning.

Teknik och tillverkning

Inom teknik och tillverkning finns många utbildningar där KY har stor betydelse för företagets kompetensförsörjning. Sökandetrycket är generellt lågt och många av utbildningarna har rekryteringsproblem – särskilt de som ligger utanför storstadsområdena. Teknik och tillverkning är det tredje största utbildningsområdet inom KY med 1 041 examinerade varav 30 procent är kvinnor. Maskinteknik och verkstadsindustri står för ungefär en tredjedel av dessa utbildningar.

Att KY spelar en viktig roll i kompetensförsörjningen för teknik och tillverkningsföretag, syns i utbildningarnas mycket goda resultat. Nio av tio får anställning eller driver eget företag efter avslutad utbildning och endast två procent är arbetslösa.

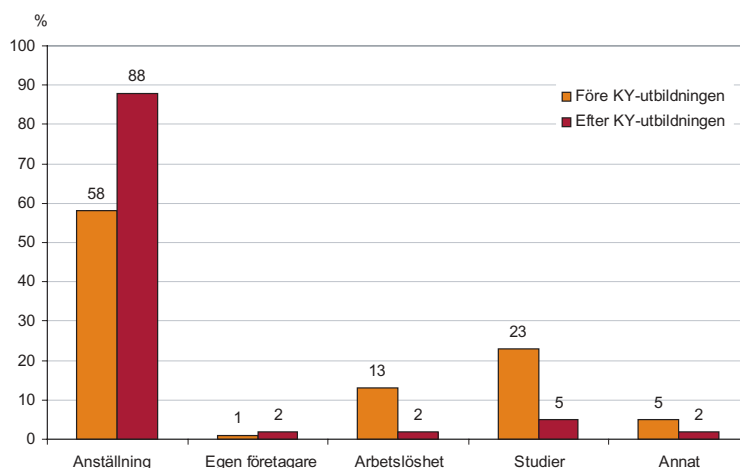

Diagram 8 a. Huvudsaklig sysselsättning före och efter KY-utbildning inom teknik och tillverkning.

Inom teknik och tillverkning är yrkesrollerna tydliga. Det syns också i resultaten av denna undersökning där sju av tio studenter som har fått arbete efter examen arbetar, helt eller till största delen, inom utbildningens område. Sex av tio anger att KY-utbildning är tillräcklig nivå för det jobb de utför. De goda resultaten för utbildningen reflekteras även i att åtta av tio studenter har fått jobb redan inom en månad efter avslutad utbildning. Nio av tio KY-studenter är nöjda med sin utbildning inom teknik och tillverkning.

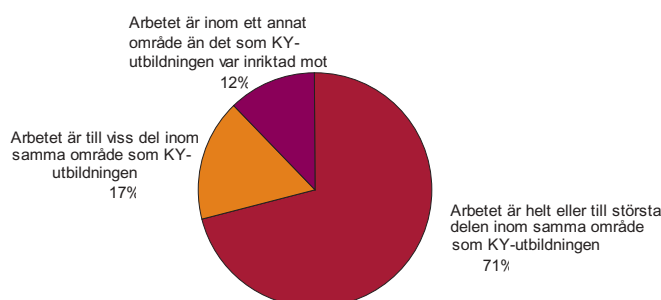

Diagram 8 b. Överensstämmelse mellan nuvarande arbete och KY-utbildning inom teknik och tillverkning.

Hotell, restaurang och turism

Branscherna hotell, restaurang och turism domineras av arbetskraft med gymnasial utbildning. De KY-utbildningar som finns leder ofta till arbetsledande kompetenser eller till vissa specialistkompetenser. Under 2007 examinerades 635 studenter från en utbildning inom hotell, restaurang och turism. Utbildningarna har en övervägande kvinnlig majoritet då 78 procent av de examinerade är kvinnor. Området turism omfattar utbildningar med inriktningar som event- och mötesarrangör, resebyråtjänsteman, reseproducent och destinationsutvecklare. Inom turism finns också utbildningar med en stor del entreprenörskap.

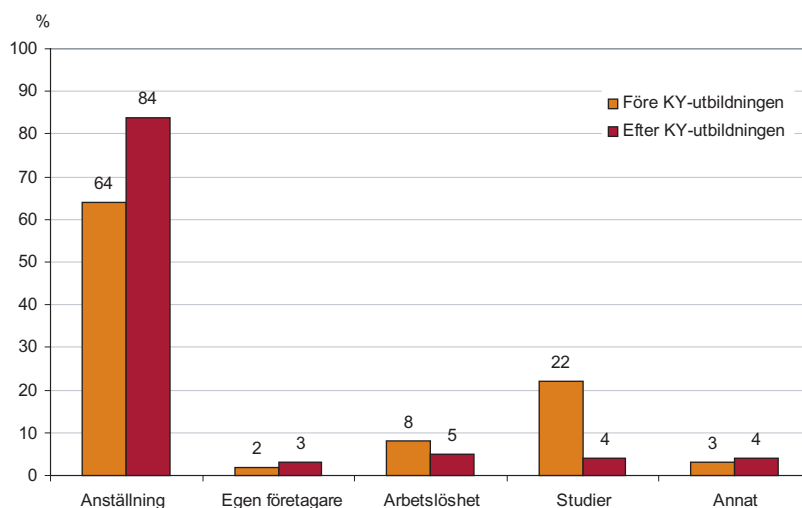

Diagram 9 a. Huvudsaklig sysselsättning före och efter KY-utbildning inom hotell, restaurang och turism .

Av dem som fått arbete efter avslutad KY-utbildning arbetar 17 procent inom ett annat område än vad de är utbildade för, det är en relativt hög siffra i jämförelse med andra utbildningsområden inom KY. Mindre än hälften av de KY-studenter som har fått arbete anger att KY är rätt nivå för deras arbete. De uppger istället i hög grad att gymnasieutbildning hade varit tillräckligt för att utföra arbetet. En förklaring till detta kan vara att det inom hotell, restaurang

och turism finns många utbildningar som syftar till att utbilda personal till arbetsledande befattningar. Det är möjligt att de studenter som anger att det hade räckt med gymnasieutbildning inte har hunnit få en högre befattning inom endast ett år efter utbildningens avslut. Denna förklaring har förankrats i samtal med branschorganisationer. Myndigheten arbetar också med att säkerställa nivån på nya utbildningar, vilket särskilt gäller för turismområdet.

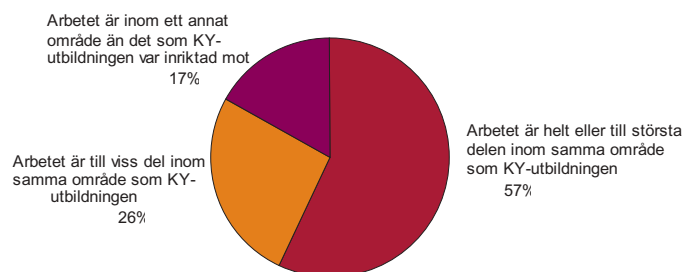

Diagram 9 b. Överensstämmelse mellan nuvarande arbete och KY-utbildning inom hotell, restaurang och turism.

Data/it

Data/it har fyra större inriktningar inom KY: databaser, datorspelsutveckling, systemadministration/datasäkerhet och övriga programmeringskompetenser. Utbildningarna har en övervägande manlig majoritet med endast 13 procent kvinnor. Antalet examinerade studenter uppgick till 449 under 2007.

Data/it-området utmärker sig bland de andra utbildningsområdena genom att en stor andel var arbetslösa eller studerande före KY-utbildningen. En fjärdedel av studenterna var arbetslösa innan påbörjad KY-utbildning och för dem har det gått mycket bra. Hela 76 procent av denna grupp har anställning eller driver eget företag efter att ha gått en KY-utbildning inom data/it. Den höga andel arbetslösa före påbörjad utbildning reflekteras också i resultatet efter avslutad KY. Data/it har de högsta arbetslöshetssiffrorna bland utbildningsområdena inom KY.

Under senare år har myndigheten minskat antalet utbildningar inom data/it för att säkerställa kvaliteten. Inom data/it verkar myndigheten för att hitta de utbildningar som kompletterar högskolans utbildningutbud.

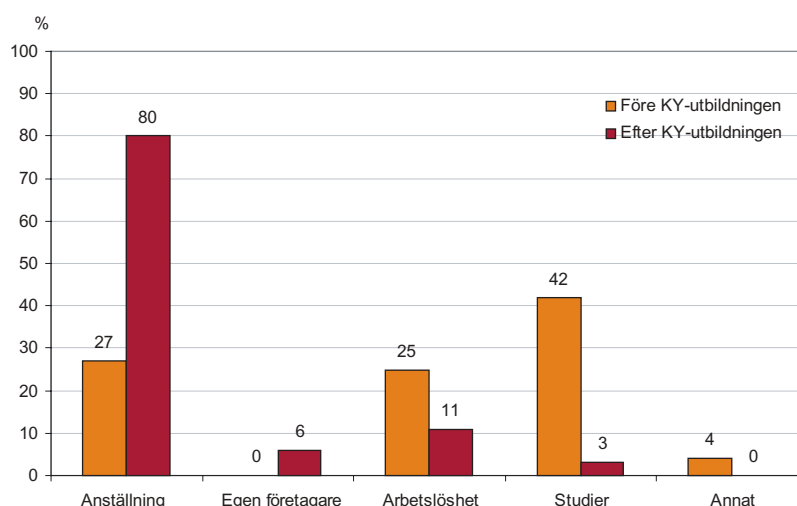

Diagram 10 a. Huvudsaklig sysselsättning före och efter KY-utbildning inom data/it.

Utbildningsområdet data/it visar på goda resultat, om än inte lika höga siffror som för exempelvis ekonomi, administration och försäljning. Nio av tio som får jobb får ett arbete, helt eller till viss del, inom det område de är utbildade till. Undersökningen visar att 70 procent anger att KY-utbildning är rätt nivå för deras arbete. Det får ses som en fingervisning om att KY fungerar som en betydande kompetensförsörjare inom data/it i Sverige. Sju av tio hade jobb inom en månad efter avslutad utbildning och åtta av tio var nöjda med sin utbildning.

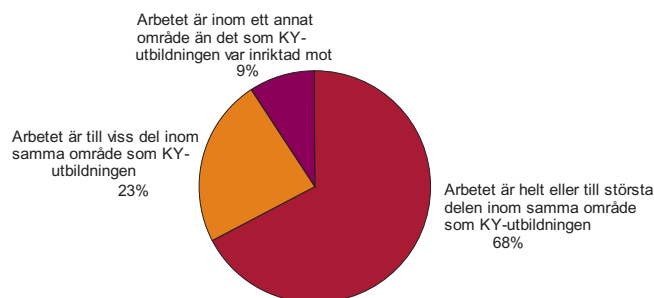

Diagram 10 b. Överensstämmelse mellan nuvarande arbete och KY-utbildning inom data/it.

Produktdesign och medieproduktion

Det finns en stor spridning av olika yrkesroller inom detta utbildningsområde. Exempel på yrkesroller är fotograf, guldsmed, AD-assistent, originalare, prepressoperatör och grafiker. Inom produktdesign och medieproduktion finns ett 40-tal KY-utbildningar och under 2007 examinerades 578 studenter. Det råder en relativt jämn fördelning mellan könen inom utbildningsområdet.

Produktdesign och medieproduktion är det stora utbildningsområde inom KY som har lägst andel i arbete efter avslutad utbildning, 78 procent. Det finns ett stort antal utbildningar inom området på högskolan och i andra utbildningsformer. Produktdesign och medieproduktion är ett utbildningsområde inom KY som utmärker sig genom att många studenter är egenföretagare.

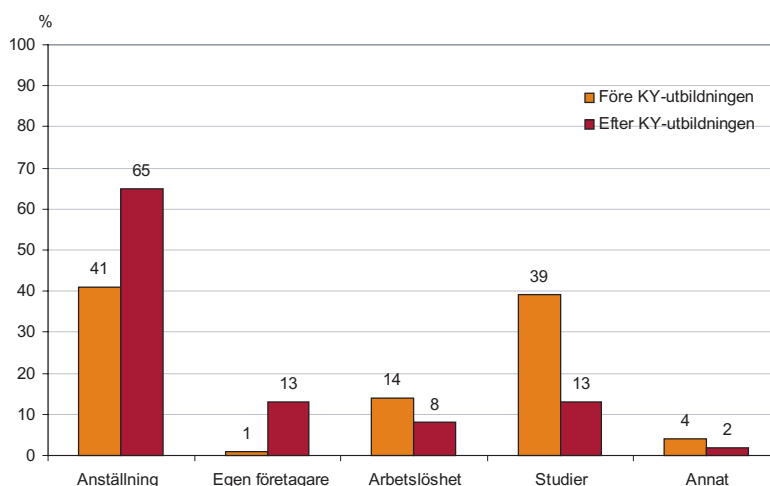

Diagram 11 a. Huvudsaklig sysselsättning före och efter KY-utbildning inom produktdesign och medieproduktion.

Inom produktdesign och medieproduktion är det också en något lägre andel av de studenter som har jobb som anger att de arbetar helt eller delvis inom området för sin KY-utbildning, 77 procent. Sju av tio anger emellertid att KY är rätt utbildningsnivå för det arbete de utför. Sex

av tio hade arbete inom en månad efter avslutad KY-utbildning. 76 procent är nöjda med sin utbildning.

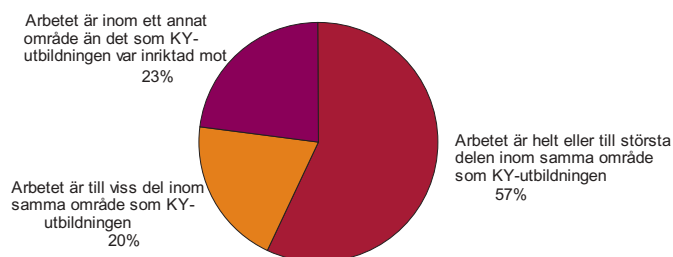

Diagram 11 b. Överensstämmelse mellan nuvarande arbete och KY-utbildning inom produktdesign och medieproduktion.

Den i sammanhanget relativt låga andel examinerade som har jobb kan till viss del bero på att branschen i hög grad har visstidsanställningar och frilansuppdrag. Det kan resultera i att studenter som har haft kortare anställningar under året efter examen går under gruppen arbetslösa i statistiken. Andelen som går vidare till fortsatta studier är hög inom utbildningsområdet.

Myndigheten arbetar med att se över utbudet av utbildningar inom området för att bättre motsvara efterfrågan på arbetsmarknaden. Förhoppningen är att detta ska leda till att en högre andel av studenterna får arbete inom området. Andelen som anger att de arbetar inom ett annat område än de är utbildade för är hög inom produktdesign och medieproduktion. Det är ett tecken på att arbetsmarknaden är för liten för alla dem som utbildas inom området.

Andra utbildningsområden

Här redovisas de utbildningsområden inom KY som har ett mindre antal examinerade studenter. Många av dessa områden visar mycket goda resultat och har yrkesområden där KY står för en mycket viktig del av kompetensförsörjningen.

Tabell 1. Resultat för de mindre utbildningsområdena inom KY.

Utbildningsområde	Antal examinerade	Andel män (%)	Andel med anställning eller eget företag efter KY-utbildning (%)	Andel av arbetande med arbete helt eller delvis inom rätt område (%)
Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske	425	33	91	92
Samhällsbyggnad och byggt teknik	390	82	94	97
Transporttjänster	328	59	96	95
Friskvård och kroppsvård	195	17	83	75
Säkerhetstjänster	90	71	91	81
Miljövård och miljöskydd	36	36	74	64

Lantbruk, trädgård och skog

Detta utbildningsområde har ett antal tydliga inriktningar inom KY såsom gårdsmästare, skogsmaskinförare, trädgårdsmästare och vissa yrken inom hästbranschen. Utbildningarna inom lantbruk är framför allt inriktade mot arbetsledande funktioner. Här spelar KY en viktig roll och fyller gapet mellan naturbruksprogrammet på gymnasiet och högskoleutbildningar i form av lantmästare och agronom. Inom trädgård och hästutbildningar är andelen kvinnor hög. De examinerade studenterna har i mycket hög grad fått arbete efter avslutad utbildning och arbetar även inom det område de är utbildade till. Många studenter driver eget företag efter examen.

Samhällsbyggnad och byggt teknik

Detta år, liksom vid förra årets undersökning, ligger samhällsbyggnad och byggt teknik högst när det gäller andelen examinerade i arbete. Studenterna ligger även i topp vad gäller arbete på KY-nivå. Utbildningsområdet har tydliga inriktningar på KY-nivå - mätteknik/GIT/GIS, byggl edare och en rad tekniska specialinriktningar såsom VVS och anläggning.

Transporttjänster

Den främsta utbildningsinriktningen inom transporttjänster är tågförare. En annan stor utbildningsinriktning inom området är logistik. Transporttjänster har mycket goda resultat både vad gäller studenter i arbete, träffsäkerhet i utbildningen och nöjdhet.

Friskvård och kroppsvård

Inom området friskvård och kroppsvård återfinns yrkesroller såsom friskvårdskonsulent, badmästare, massör samt hud- och fotterapeut. Kvinnorna är i majoritet inom detta område. Här är resultaten inte lika goda som för många andra områden. En fjärdedel av dem som har arbete efter avslutad utbildning arbetar inom ett annat område än det som utbildningen var inriktad mot.

Säkerhetstjänster

Det finns sju utbildningar inom säkerhetstjänster. Dessa utbildningar har karaktären av kompetensutveckling och tre fjärdedelar har arbete innan de påbörjar en KY-utbildning. Detta är en viktig bakgrundsfaktor till utbildningarnas goda resultat.

Miljövård och miljöskydd

Under denna kategori ryms bland annat utbildningar inom miljöteknik. Utbildningarna uppvisar ett sämre resultat än övriga utbildningsinriktningar och problemet tycks vara att KY-nivå inte är tillräckligt för att utföra arbeten på detta område samt att det finns ett stort utbud av utbildningar i högskolans regi.

Slutkommentar och syn på framtiden.

Resultatet av årets undersökning av hur väl KY-studenter lyckas på arbetsmarknaden visar att KY lyckas mycket väl med att utbilda den kompetens arbetsmarknaden efterfrågar. Undersökningen visar på situationen för studenterna omkring ett halvår till ett år efter examen. Att så många redan är etablerade på arbetsmarknaden är ett mycket gott betyg för KY. Det går också snabbt för studenterna att komma ut i arbetslivet. Det finns emellertid skillnader i hur väl KY-studenterna lyckas på arbetsmarknaden och dessa skillnader beror till allra största delen på vilken utbildningsinriktning man valt. I årets undersökning låg ”transporttjänster” i topp med 96 procent av studenterna som fick jobb varav 95 procent inom rätt område, dessa resultat är mycket svårslagna. Transporttjänster är dock ett relativt litet utbildningsområde med drygt 300 examinerade studenter under 2007. Bland de stora områdena är det ekonomi, administration och försäljning som visar på de bästa resultaten.

Generellt sett kan man se att de utbildningsområden som har tydliga yrkesroller, till exempel inom byggsektorn, har lägst arbetslöshet och lägst antal studenter som arbetar inom ett annat område. Inom dessa yrkeskategorier har KY hittat sin fulla potential som utbildningsform och står idag för en mycket viktig del av kompetensförsörjningen. På andra områden, till exempel miljövård och miljöskydd samt produktdesign och medieproduktion har KY-studenter svårare att slå sig fram på arbetsmarknaden. Det kan bero på att det inom högskolan finns många utbildningar inom dessa områden samt att efterfrågan på dessa kompetenser inte är lika stor.

KY-utbildningarna har under senare år blivit allt bättre på att försörja arbetsmarknaden med rätt kompetens. Tydliga signaler på detta är att andelen som får jobb redan innan avslutad utbildning stigit med hela 19 procentenheter sedan förra årets undersökning. Andelen som anger att KY-utbildning är rätt nivå för deras arbete har stigit med sex procentenheter under ett år.

Vilka är då framgångsfaktorerna till de goda resultaten inom KY-konceptet? En viktig faktor är arbetslivets engagemang och medverkan i utbildningarna. Det sker på många sätt exempelvis genom LIA (Lärande i arbete) och medverkan i utbildningens ledningsgrupp. En mycket viktig pusselbit bakom KY:s framgång är LIA. Alla KY-utbildningar ska omfatta omkring en tredjedel arbetsplatsförlagt lärande som finansieras av arbetsgivare. Tidigare undersökningar från SCB visar att fyra av tio KY-studenter får jobb hos en arbetsgivare där de genomfört en LIA-period. LIA ger studenten möjlighet att knyta kontakt med arbetsgivare och lära sig hur yrket praktiseras i verkligheten. Arbetsgivaren, å sin sida, får möjlighet att testa studenter i verkliga arbets-situationer och visa upp sitt företag för en framtida medarbetare.

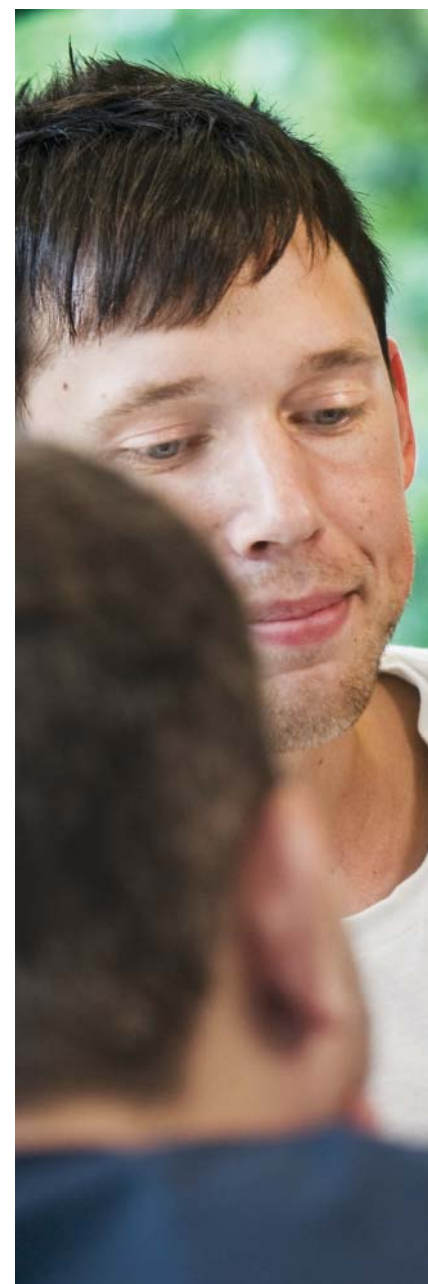
En annan viktig faktor bakom KY:s framgångar är att utbildningarna ständigt omprövas. KY-myndigheten väljer ut de utbildningar som man bedömer är viktigast för att bidra till arbetsmarknadens kompetensförsörjning. Detta skapar flexibilitet i utbildningsutbudets sammansättning och ställer krav på existerande utbildningar att ständigt förnya sig och anpassa sig till arbetsmarknadens krav. KY-myndighetens arbete med ständiga förbättringar av vårt eget arbetssätt bidrar också till att höja kvaliteten och öka träffsäkerheten för utbildningsformen.

KY står inför en stor förändring då det från juli 2009 ska startas en yrkeshögskola i Sverige i vilken KY ska ingå. Det är viktigt att framgångsfaktorerna från åren med KY bibehålls i den nya yrkeshögskolan. Detta för att inte gå miste om den oersättliga kompetensförsörjning som KY bidrar med samt för att bevara den samverkan mellan utbildningsväsendet och arbetslivet som KY medverkar till.

Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning ansvarar för KY-utbildning. Myndigheten bedömer ansökningar från utbildningsanordnare som vill driva en KY, och administrerar också utbetalningar till pågående utbildningar. Myndigheten ansvarar för tillsynen av utbildningarna.

KY är en statligt finansierad, reguljär utbildningsform med syfte att tillfredställa ett reellt behov av en specifik yrkeskompetens i arbetslivet. Utbildningsformen omfattar för närvarande cirka 20 000 årsstudieplatser och 760 utbildningar. De ges av fristående utbildningsanordnare och drivs i nära samarbete med arbetslivet. En tredjedel av utbildningstiden genomförs som lärande i arbete (LIA). På senare år har KY blivit allt mer populär hos potentiella studenter. Omkring 40 000 studerar på KY, 53 procent är kvinnor och 13 procent är födda någon annanstans än i Sverige. En KY-students medelålder är 29 år.

Effekterna av KY-utbildningen har utvärderats en gång per år under snart ett decennium och den senaste undersökningen visar på mycket goda resultat. Nio av tio (89 %) får arbete eller startar eget företag efter en kvalificerad yrkesexamen.

Myndigheten för
KVALIFICERAD YRKESUTBILDNING

Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning
Norra Stationsgatan 2B, 281 48 Hässleholm
Tfn: 0451-454 80
www.ky.se

